TRIBUNAL GHAL TALBIET ZGHAR

GUDIKATUR
AVV. DR. KEVIN CAMILLERI XUEREB

Seduta ta' nhar l-Erbgha, 6 ta' Gunju, 2018

Avviz tat-Talba numru: **433 / 2017**

CASA VINI LIMITED
[REG. NRU. C-41106]

VERSUS

XYLON AQUILINA
[K.I. NRU. 548988M]

It-Tribunal;

Ra l-Avviz tat-Talba prezentat nhar it-12 ta' Settembru, 2017 fejn l-attrici talbet li l-konvenut jigi kkundannat ihallasha s-somma ta' erbgha mija, tmienja u sebghin ewro u tnejn u tletin ewro centezmi (€478.32c) rapprezentanti bejgh u kunsinna ta' prodotti lill-istabbiliment bl-isem ta' 'The Eatery' gestit mill-konvenut, kif ahjar deskritt fl-istess imsemmi Avviz tat-Talba. L-attrici talbet ukoll l-ispejjez gudizzjarji marbuta ma' dawn il-proceduri u kif ukoll l-imghax fuq l-imsemmi sorte dekorribbli mill-provvista ta' l-imsemmija servizzi.

Ra li ghad li debitament notifikat bl-atti ta' dawn il-proceduri, il-konvenut naqas milli jipprezenta risposta fit-terminu preskritt mil-ligi ghal dan il-ghan u lanqas ma deher personalment (jew tramite rapprezentant tieghu) ghas-smigh ta' dan il-procediment.

Ikkunsidra l-provi dokumentarji mressqa;

Ra l-atti processwali kollha;

Jikkunsidra;

Illi l-Artikolu 9(2)(a) tal-Kapitolu 380 tal-Ligijiet ta' Malta jipprovdi illi, "*Bla hsara ghal kull regola msemmija fis-subartikolu (1), ġudikatur – Ghandu jiżgura li kaz ghandu,*

daqskemm ikun possibbli, jinstema' u jinqata sommarjament fl-istess jum tas-smigh tieghu u li dak is-smigh ma jtulx iktar minn seduta wahda."

Il-paragrafu (b) ta' l-Artikolu 13 ta' l-istess imsemmi Kapitolu jiddisponi illi, "*Jekk xi parti tonqos li tidher fid-data stabbilita ghas-smigh tal-kawza, id-disposizzjonijiet li gejjin ghandhom jghoddu ... Jekk il-konvenut jonqos li jidher, il-gudikatur jista jiddeċiedi l-kawza fin-nuqqas tal-konvenut u tista ssir ammissjoni bis-subizzjoni tal-konvenut, u d-disposizzjonijiet tas-Sub-titolu VI tat-Titolu I tat-Tielet Ktieb tal-Kodici ta' Organizzazzjoni u Procedura Civili, li jirrigwardaw l-ammissjoni bis-subizzjoni tal-konvenut fil-qrati inferjuri ghandhom jghoddu mutatis mutandis*."

Minn qari ta' din ic-citata disposizzjoni, jidher li hija mhollija fid-diskrezzjoni tat-Tribunal jekk huwa jiddiferixxiex il-kawza jew le ghal gurnata ohra sabiex jisma lill-parti mharrka f'kaz li din ma tidhirx quddiemu.

Fil-kaz prezenti, l-konvenut gie debitament notifikat bl-atti processwali hekk kif registrat fil-verbal ta' l-udjenza tal-11 ta' Mejju, 2018 (*a fol*. 26) u la ressaqe risposta fit-terminu li trid u tghid il-ligi u lanqas ma deher ghall-udjenzi mizmuma quddiem it-Tribunal wara tali notifika u lanqas ma deher xi rapprezentant tieghu sabiex issehh kontestazzjoni tal-pretiza attrici. Minhabba tali omissjoni (kemm formali u kif ukoll ta' attendenza fizika), il-konvenut gie dikjarat fi stat ta' kontumacja skond dak previst fil-Kapitolu 380 tal-Ligijiet ta' Malta. Dan kollu gie debitament registrat fil-verbal ta' l-imsemmija udjenza tal-11 ta' Mejju, 2018 (ara *a fol*. 26).

Fil-konfront ta' l-imsemmija konvenut gie prezentant kapitolu. Dan gie hekk prezentat mill-attrici fl-udjenza tal-11 ta' Mejju, 2018 (ara *a fol*. 28) li gie dikjarat bhala misqarr fl-udjenza sussegwenti tas-17 ta' Mejju, 2018. Peress li l-konvenut naqas milli jirregistra dehera biex iwiegeb ghal tali kapitolu, fid-dawl ta' tali omissjoni, l-istess kien jisthoqqlu jigu emmnut, u dan ittiehed bhala mistqarr (*a fol*. 29). Dan kollu gie puntwalizzat fil-verbal ta' l-udjenza tas-17 ta' Mejju, 2018.

It-Tribunal josserva illi, in linea ta' principju, il-kapitolu hu fatt processwali li jgib mieghu effetti specifici, espressament prevvisti u determinati mil-ligi taht il-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta [*vide* Artt. 698(2) u 702(3)]. Minn tali disposizzjonijiet huwa dezunt illi l-kapitolu hu mezz dirett biex jipprovoka konfessjoni gudizzjali f'min lilu jigi deferit ta' fatt sfavorevoli ghal kapitolat u ta' vantagg ghall-parti li eskogitatu. Jinghad fid-decizjoni *in re* **Anthony Borg v. Samwel Veneziani** (Appell Inferjuri, 28 ta' April 1998), illi "*din ic-cirkustanza hi hafna rilevanti ghaliex tfisser illi bin-nuqqas tal-konvenut appellat li jidher biex jikkontesta l-kapitolu, saret prova posittiva li l-ammont rekalmat mill-attur kien dovut lilu ghal ragunijet minnu pretizi u dana bl-ammissjoni – anke jekk negattiva fis-sens ta' non kontestazzjoni – ta' l-istess konvenut*." Fl-istess sens ara s-sentenza *in re* **Stephen Vella et v. Bollicine Limited** (Appell Inferjuri, 9 ta' Jannar, 2008).

Madanakollu, ghalkemm huwa veru li l-kapitoli, meta s-subent ma jkunx wiegeb ghalihom u ma jkunx iggustifika l-omissjoni tieghu li jikkontesta l-kawza formalment, ghandhom jitqiesu bhala konfessjoni (i.e., l'hekk imsejjha konfessjoni gudizzjarja). Imma dana ma jfisserx li min hu tenut jiggudika huwa obligat joqghod dejjem fuq dik il-prezunta konfessjoni. Is-subizzjoni hija semplici mezz ta' prova, u ghandha tigi ezaminata u valjata flimkien mal-provi l-ohra kollha tal-kawza, b'mod illi, jekk il-kapitoli ma jkunux konfacenti mal-provi l-ohra tal-kawza, u l-gudikant jidhrilu li ghandu jaghti prevalenza lil dawk il-provi l-ohra, l-konfessjoni prezunta derivanti mis-subizzjoni ghandha ccedi quddiem dawk il-provi l-ohra. F'dan is-sens ara d-decizjoni *in re* **Tabib Dr. Antonio Zammit et v. Francesco Pace et** (Prim'Awla, 28 ta' Gunju, 1952). In tema, kemm id-duttrina legali kif ukoll il-gurisprudenza, issoktaw jaffermaw, u jikkawtelaw ukoll, illi tali prova wehida mhux necessarjament u bilfors ghandha tiddemostra l-fondatezza tal-pretensjoni tal-parti attrici in kwantu dak l-istat migjub in essere bil-kapitolu ma ghandux ifisser li qed jintroduci derogi ghall-principju tal-piz tal-provi. Kif rilevat mill-Qorti ta' l-Appell kolleggjali fil-kawza *in re* **James Trapani et v. Vincent Cilia** (28 ta' April 2000), "*il-kapitoli jitqiesu konfessati però dan ma jfisserx li l-Qorti kienet obbligata toqghod fuq dik il-prezunta ammissjoni. Dik il-prova kellha tigi evalwata u meqjusa flimkien ma' kull prova ohra li sa dak l-istadju setghet kienet diga' prodotta quddiem il-Qorti. Dan ghaliex kif gja' nghad is-subizzjoni setghet tintalab f'kull parti tal-procedura.*"

Apparti l-imsemmija konfessjoni gudizzjali, it-Tribunal ha qies ta' dak registrat bil-gurament mid-direttur tal-kumpannija attrici, Maximilian Castagna, fl-udjenza tal-11 ta' Mejju, 2018, fejn ikkonferma illi, "*s-Socjeta' Attrici ghadha kreditrici fil-konfront tal-Konvenut fl-ammont ta' EUR478.32 u illi l-Konvenut, minn zmien l-intavolar ta' dawn il-proceduri sal-gurnata odjerna, qatt ma avvicina lis-Socjeta' Attrici sabiex iwettaq pagament u ghaldaqstant l-imsemmi ammont ghadu interament dovut lill-Attrici mill-Konvenut. Ulterjorment, is-Sur Maximilian Castagna fil-kwalita' premessa ikkonferma bil-gurament l-istatement illi jinsab ezebit a fol. 4 tal-atti processwali*."

It-Tribunal ha ukoll konjizzjoni tad-dokumenti ezebiti mill-attur in sostenn tat-talba tieghu, liema dokumenti gew ezebiti flimkien ma' l-att promoter (ara *a fol*. 4) li gie konfermat bil-gurament kif fuq appena deskritt. Tali dokumenti jaghti sommarju dwar diversi negozju li ghadda bejn il-partijiet u jindika l-ammont bilancjali li qed jigi pretiz f'dawn il-proceduri.

Fid-dawl tal-provi mressqa mill-attrici u ta' dak senjalat *supra* – u anke bl-adoperu tad-diskrezzjoni ekwitattiva vestita f'dan it-Tribunal *ex lege* skond l-Kapitolu 380 tal-Ligijiet ta' Malta – t-talba attrici timmerita li tigi milqugha peress li tressqu provi tajbin u sufficjenti li jsostnu dak domandat mill-attrici. Tali provi ma gew bl-ebda mod kontradetti u dan it-Tribunal, ezaminati l-istess fil-kwadru probatorju intier [u anke

kunsidrat dak li jrid u jghid l-Art. 9(2)(b) tal-Kapitolu 380 tal-Ligijiet ta' Malta], ma jiddubitax mil-veracità u r-rilevanza taghhom.

Ghaldaqstant, it-Tribunal, jaqta u jiddeciedi dan il-kaz billi jilqa' t-talba ta' l-attrici u konsegwentement jikkundanna lill-konvenut biex ihallasha s-somma ta' erbgha mija, tmienja u sebghin ewro u tnejn u tletin ewro centezmi (€478.32c). It-Tribunal jordna illi l-imghax bir-rata ta' 8% fis-sena fuq l-ammont ta' €478.32c ghandhom jibdew jiddekorru mid-data tas-sejha gudizzjarja, u cioè it-12 ta' Settembru, 2017, sad-data tal-hlas effettiv u finali. Inoltre, l-ispejjez gudizzjarji marbuta ma' dawn il-proceduri huma a kariku tal-konvenut.

ft. **AVV. DR. KEVIN CAMILLERI XUEREB**
Gudikatur

ft. **ADRIAN PACE**
Deputat Registratur